

Indie i Tybet - Himalajskie królestwa Kinnaur, Spiti i Lahaul

Wyprawa do miejsc poza szlakami w indyjskim Tybecie

Atuty

wyprawa na teren dawnego Tybetu, gdzie jeszcze nie dotarł masowy ruch turystyczny

podróż przez Himalaje prywatnym vanem lub minibusem z doświadczonym indyjskim kierowcą

wizyta w najstarszym klasztorze tybetańskim w Tabo z X w.

na trasie zobaczymy różne pasma Himalajów i bardzo różnorodne krajobrazy

program przewiduje stopniowe zdobywanie wysokości i aklimatyzację

wspólne spędzanie czasu w grupie

AUTOR PROGRAMU: Jarosław Poniewiera

Opis

Trasa wyprawy: Delhi - Shimla - Sarahan - dolina Sangla - Chitkul - Kalpa - Nako - Tabo - Losar - jezioro Chandra - Manali - Chandigarh - Delhi

Teren dawnego tybetańskiego księstwa Spiti uchodzi za jedno z najpiękniejszych miejsc w Indiach. Niemal do końca XX. wieku był on całkowicie zamknięty dla ruchu turystycznego. Po jego otwarciu tylko nieliczni podróżnicy docierali do Spiti, ponieważ prowadziły tam fatalne drogi, które przez większą część roku były zaśnieżone i nieprzejezdne. Dzięki temu cały ten rejon do niedawna pozostawał ciągle odcięty od reszty kraju, a pod względem turystycznym nieskomercjalizowany. W roku 2021 oddano do użytku nową drogę, którą można wygodnie dojechać do doliny Spiti. Ze względu na surowy klimat i opady śniegu region jest otwarty dla turystów tylko od czerwca do września. Warto zobaczyć **Spiti** zanim zostanie ono skomercjalizowane. Od **Shimli** do **Chandigarhu** będziemy podróżować wynajętym vanem lub małym busem przez doliny rzek himalajskich (**Satledź, Spiti, Chandra** i innych). Przejedziemy przez

himalajskie przełęcz – najwyższą z nich będzie **Kunzum Pass** (wys. 4.551 m n.p.m.). Zobaczymy fantastyczne krajobrazy, klasztory buddyjskie, które mają ponad tysiąc lat, a także miejsca opisywane w słynnej Mahabharacie.

AUTOR PROGRAMU: **Jarosław Poniewiera**

Program

Przelot do Indii i przejazd w Himalaje

Dzień 1-2 Przelot z Warszawy do **Delhi**. Przejazd do hotelu i odpoczynek po podróży. Czas na sprawy organizacyjne, wymianę pieniędzy i spacer aklimatyzacyjny po dzielnicy Pahar Gandź i Nowym Delhi (Connought Place i Brama Indii). Nocleg.

Dzień 3 Całodniowy przejazd z Delhi do leżącego w Himalajach miasta **Shimla** – w czasach Radżu letniej stolicy Indii Brytyjskich, a obecnie stolicy stanu **Himachal Pradesh**. Wieczorny spacer po słynnej ulicy Mall. Nocleg.

Dzień 4 Rano przejazd wpisaną na listę UNESCO kolejką górską i wizyta w dawnym Pałacu Wicekrólów Indii. Po południu czas na wypoczynek i relaks w słynnym kurorcie. Dla chętnych wyjście do świątyni boga Hanumana na wzgórzu nad Shimlą. Nocleg.

Podróż przez Himalaje do dawnego księstwa Kinnaur

Dzień 5-6 Droga z Shimli poprowadzi nas przez porośnięte lasami cedrowymi pasmo Himalajów Siwalik oraz malowniczą dolinę **rzeki Satledź**. W miasteczku **Sarahan** zobaczymy hinduistyczną świątynię Bhimakali, w okolicy której planujemy nocleg. Następnie wjedziemy na teren regionu **Kinnaur**, w którym mieszkańcy noszą charakterystyczne stroje. Odwiedzimy **dolinę Sangla**, uznawaną za jedną z najpiękniejszych, a w niej planujemy dotrzeć na indyjski „koniec świata”, czyli do miasteczka **Chitkul** na wys. 3.450 m n.p.m. Kolejny nocleg w miasteczku **Kalpa** (wys. ok. 2.900 m n.p.m.), gdzie otrzymamy permity na wjazd do doliny Spiti, a także zobaczymy świętą górę **Kinnaur Kailash**, której wierzchołek (wys. 6.050 m n.p.m.) zazwyczaj ginie w chmurach.

Tybetańskie królestwa Spiti i Lahaul

Dzień 7 Tego dnia wjedziemy na teren Tybetu, a konkretnie jednego z wielu dawnych tybetańskich królestw. Znajdowało się ono w **dolinie rzeki Spiti**. Zmienia się całkowicie krajobrazy, architektura miasteczek, a także mieszkańcy. Dojedziemy do miejscowości **Nako**, leżącego nad świętym jeziorem o tej samej

nazwie. Według legendy powstało ono w miejscu, gdzie upadł otoczek rzucony przez Padmasambhawę. Spacer po miasteczku i wokół jeziora. Dowiemy się jak i kiedy buddyzm dotarł do Tybetu oraz czym różni się wadźrajana od innych nauk buddyjskich. Nocleg w Nako lub okolicy.

Dzień 8 Przejazd wzdłuż rzeki Spiti z Nako do **Tabo** (wys. 3.050 m n.p.m.). Najpierw w miejscowości **Gyu** odwiedzimy buddyjską gompe z pewną osobliwością, a powyżej **Samdo** rozpoczniemy część podróży przez główny grzbiet **Himalajów** (ang. Great Himalayan Range). Zwiedzanie najważniejszego kompleksu klasztornego w dolinie Spiti – liczącej ponad tysiąc lat gompy w Tabo (X w.). W jej wnętrzu znajdują się malowidła i dzieła sztuki sakralnej uznawane za najlepiej zachowane w całym Tybecie. Klasztor w Tabo został wybrany przez obecnego Dalejlamę za miejsce, w którym zamierza on spędzić ostatnie lata życia. Oprócz kompleksu klasztornego powędrujemy także do kompleksu jaskiń powyżej miasteczka, z którego roztacza się panorama doliny Spiti oraz klasztoru. Nocleg.

Dzień 9 Rano i przed południem planujemy spędzić czas w **Tabo**. Następnie przejazd do pięknie położonego klasztoru tybetańskiego **Dankar Gompa**, który liczy około tysiąca lat. Zobaczymy w nim bardzo ciekawe rzeźby i malowidła. Zbudowany jest wysoko w górach (wys. ok. 3.890 m n.p.m.) w miejscu, gdzie znajdowała się dawna stolica Spiti. Następnie zjazd do doliny rzeki Spiti i podróż do miasteczka **Kaza** (wys. wys. ok. 3.600 m n.p.m.). Czas wolny i nocleg.

Dzień 10 Kilkugodzinna wycieczka, podczas której zobaczymy krajobrazy głównego łańcucha Himalajów i odwiedzimy różne osobliwe miejsca: **Hikim** – najwyżej położona wieś w Indiach, do której można dojechać drogą dla pojazdów motorowych (wys. ok. 4.116 m n.p.m.); najwyżej położony punkt pocztowy w Indiach w **Comic** (wys. ok. 4.000 m n.p.m.) oraz posąg Buddy w **Langza**. Po południu czas wolny w **Kaza** na odpoczynek i zakupy pamiątek. Nocleg w Kaza.

Dzień 11 Przejazd z Kaza do miejscowości **Losar** – ostatniej osady w dolinie Spiti. Po drodze wizyta w wiosce **Kibber**, **klasztorze Ki** oraz przy spektakularnym **moście Chichem**. Po południu czas na spokojny spacer po okolicy Losar, podczas którego zobaczymy pola uprawne, tybetańskie czorteny i niezwykle krajobrazy. Nocleg w Losar i pożegnanie z doliną Spiti..

Dzień 12 Wczesnie rano ok. 5.00 przejazd z Losar na przełęcz **Kunzum Pass** (wys. 4.551 n.p.m.). Następnie podróż nad święte jezioro tybetańskie **Chandra Tal** (wys. 4.270 m n.p.m.) na pograniczu regionów **Spiti** i **Lahaul**. Piesza wędrówka nad jego brzegiem. Potem prawdopodobnie najtrudniejsza część

wyjazdu, czyli kilkugodzinny przejazd wzdłuż **rzeki Chandra**, który przypomina bardziej off road niż podróż zwykłą drogą. Niedogodności podróży powinny nam wynagrodzić niezwykle widoki górskie w Lahaul. Wreszcie przez tunel pod przełęczą Rotang dotrzemy do **Manali** (wys. 2.050 m n.p.m.) i tam powrócimy do cywilizacji. Po południu spacer po słynnym himalajskim kurorcie, podczas którego zobaczymy zabytkową architekturę Starego Manali. Nocleg.

Powrót przez Pendżab do Delhi i pożegnanie Indii

Dzień 13 Ostatnia podróż przez Himalaje, które znów będą porośnięte zielonymi lasami. Przejazd z Manali przez miasta **Kullu, Mandi** i **Bilaspur** do Chandigarhu – stolicy indyjskiego stanu Pendżab. Po drodze w miarę możliwości czasowych zatrzymamy się w wybranych, ciekawych miejscach. Nocleg w Chandigarze..

Dzień 14 Rano spacer po ogrodach **Chandigarhu** – miasta zaprojektowanego przez Le Corbusiera. Około południa wyjazd autobusem typu de luxe do Delhi (czas przejazdu ok. 4-5 godz.). Nocleg.

Dzień 15 Pożegnalny dzień w **Delhi**. Wizyta w marmurowym kompleksie świątynnym Akshardam – największym hinduistycznym kompleksie świątynnym w świecie. Po południu czas na pożegnalne spacery i zakupy. Nocleg.

Dzień 16 Wczesnie rano (ok. 2.30) przejazd na lotnisko i powrót do Warszawy przez jeden z portów lotniczych Europy lub Azji.

Uwaga! Informujemy, że w razie bardzo dużych letnich opadów monsunowych w Himalajach planowany program wyjazdu może ulec zmianie.

Świadczenia

Umowa obejmuje: koszty złotówkowe – opieka doświadczonego pilota-przewodnika; ubezpieczenie NNW, KL i CP; koszty organizacyjne w Polsce; podatki na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny oraz Fundusz Pomocowy COVID19; podatek VAT; koszty walutowe – koszty organizacyjne podczas wyprawy; wszystkie przejazdy podczas wyprawy (kursowe autobusy, ryksze, wynajęte samochody lub minibus podczas podróży przez tereny Kinnaur, Spiti i Lahaul); noclegi - hotele w Delhi, Śimli i Śrinagarze (pokoje 2-3-osobowe z łazienkami i klimatyzacją).

Uwaga! W Himalajach możemy nocować w różnych warunkach i obiektach

noclegowych – możliwe są obiekty typu guest house, homestay, hotele lub prywatne kwatery. Czasami łazienki będą poza pokojami. Na terenie Spiti 1 lub 2 noclegi mogą być w pokojach kilkusobowych, a warunki zakwaterowania i pokoje mogą być siermiężne dla turysty z Europy. W Spiti nie wszędzie powstała baza noclegowa spełniająca wymogi turysty z Europy. Akceptacja indyjskich standardów noclegowych jest warunkiem udziału w wyprawie.

Umowa i cena nie obejmują: biletu lotniczego do Delhi; wizy do Indii (ok. 20 USD); wyżywienia (ok. 12-15 USD na dzień); biletów wstępu do zwiedzanych miejsc i obiektów (ok. 60 USD); kosztów obowiązkowych testów na COVID19 jeżeli takie będą wymagane przez linie lotnicze lub władze Indii podczas wyprawy.

Piloci

[Jarosław Poniewiera](#)

[Arkadiusz Imiela](#)